

पलढग मध्यम प्रकल्प ता.मोताळा,
जि.बुलढाणा विशेष दुरुस्ती अंतर्गत मुख्य
कालवा व वितरण प्रणालीचे प्रस्ताव कामास
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: आरआरआर-२०१७/(प्र.क्र.३४८/२०१७)/ सिं.व्य.(कामे),

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक: १९/०९/२०१९

- वाचा :-** १) कार्यकारी संचालक , विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे
पत्र जा.क्र.७४९१/विपाविम/कातां-७(२)/धा.क्र.पलढग विद्रुप/(१३/२०१७)
/२०१९ दि.१६/०९/२०१९
- २) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१६/२७/२०१६/लपा-०२, दि.२६/०५/२०१७.
- ३) शासन निर्णय - २०१७/५६६/१७/सिं.व्य(कामे), दि.३१/०८/२०१८.
- ४) शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१८/प्र.क्र.५५१/१७/सिं.व्य(कामे),
दि. २७/११/२०१८.
- ५) शासन निर्णय क्र.प्रमा २०१३/(प्र.क्र.७८५)/१३/सिं.व्य (कामे),
दि.०१.०८.२०१९.

प्रस्तावना :-

पलढग मध्यम प्रकल्प हा हे तापी खोरे अंतर्गत पूर्णा उपखोऱ्यातील आहे. हा प्रकल्प बुलढाण्या जिल्ह्याच्या मोताळा तालुक्यातील पलढग गावाच्या पूर्वेस विश्वगंगा नदीवर बांधण्यात आलेला आहे. सदर प्रकल्प बुलढाणा-मलकापूर राज्य मार्गावर २० किमी अंतरावर असलेल्या मोताळा गावापासून १८किमी अंतरावर आहे. मातीच्या धरणाची लांबी ८६५ मी. आहे. महत्तम उंची २४.०६ मी. इतकी आहे. सांडव्याची लांबी १२४.५० मी. आहे. महत्तम पूर प्रवाह वहन क्षमता १०९५ घमी प्रती सेकंद इतकी आहे. प्रकल्पाचा एकुण साठा ९.१४ द.ल.घ.मी. असुन युक्त पाणीसाठा ७.५१ द.ल.घ.मी. आहे. धरणाच्या डाव्या तीरावर कालवा असून त्याची लांबी १४.९७ किमी आहे.कालव्याची प्रवाह वहन क्षमता १.५४ घमी प्रती सेकंद इतकी आहे. या प्रकल्पांतर्गत बुलढाणा जिल्ह्यातील मोताळा तालुक्यातील पलढग, तारापूर,तरोडा शिरवा,खरबडी, कोथळी, मोताळा, वरुड हे असे एकूण लाभ क्षेत्र ४३१७ हे. असून, शेतीलायक क्षेत्र ३०३२ हे. आहे व प्रकल्पीय सिंचन क्षेत्र १९३२ हे. असुन प्रकल्पीय सिंचन क्षमता २४१५ हे. आहे. सदर प्रकल्प हा विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळांतर्गत असूनहा प्रकल्प सिंचन व्यवस्थापनाकडे सन १९८१ मध्ये हस्तांतर करण्यात आला आहे . पलढग मध्यम प्रकल्पाची कालवा प्रणाली ३८वर्षे जुनी आहे.

प्रकल्पाचा मुख्य कालवा धरण भिंतीच्या डाव्या तीरावर १४.९७ किमी चा आहे. तसेच तो मुख्य कालवा हा डोंगराला लागून खालच्या बाजूने गेला आहे. सदर कालव्याचा बहुतांश भाग मुरमाड भागातून गेलेला असल्यामुळे पावसाळ्यात पावसाच्या पाण्याने तसेच सिंचनाच्या वेळी कालव्यातून प्रवाह सोडला असता कालवा भरावाच्या ठिकाणी सेवापथाच्या बाजूने भरावातून पाण्याचा पाझर होवून कालव्याला लागून असलेल्या शेतकऱ्यांच्या शेतात पाणी जावून दलदल निर्माण होत आहे.

मुख्य कालव्यातील वितरीका व उपवितरीकेच्या भरावाची मोठ्या प्रमाणात नासधुस झालेली आहे. मुख्य कालव्यावरील वितरीका व उपवितरीकेवरील बांधकामे फॉल, विमोचकांची काही ठिकाणी फुटतूट झालेली आहे. मुख्य कालव्यावरील विमोचकावर सिंचनाचे वेळी पाणी मोजण्याकरीता जलमापक यंत्र उपलब्ध नाही.

उन्हाळी अधिवेशन २०१७ मध्ये श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, विधानसभा सदस्य यांनी उपस्थित केलेल्या अर्धा तास चर्चेदरम्यान मा.मंत्री जलसंपदा यांनी, "पलढग धरणाच्या डाव्या कालव्याच्या दुरुस्ती कामाचे अंदाजपत्रक तात्काळ मंजूर करून त्याकामास सुरुवात करण्यात येईल", असे आश्वासन दिलेले असून सदर आश्वासनाचा क्रमांक २७ सन २०१७ आहे. सदर आश्वासनाची पूर्तता होण्याच्या दृष्टीने पलढग मध्यम प्रकल्पाच्या डाव्या कालव्याच्या दुरुस्तीच्या विषयांकित अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देणे आवश्यक आहे.

हिवाळी अधिवेशन सन २०१८ मध्ये श्री.हर्षवर्धन सपकाळ, विधानसभा सदस्य यांनी कपात सुचना क्र. १६ द्वारे पलढग प्रकल्पाच्या नादुरुस्त कालव्याद्वारे जाणारे पाणी शेतकऱ्यांच्या शेतात शिरून पिकांचे नुकसान होत असल्याने कालवा दुरुस्तीसाठी निधी मंजूर करून दुरुस्तीचे काम तातडीने सुरु करण्याबाबत शासनाचे लक्ष वेधले आहे.

तसेच विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर येथे दि.१२/०६/२०१९ रोजी झालेल्या नियामक महामंडळाच्या ७४ व्या बैठकीमध्ये प्राधान्यक्रम ठरविण्यात आला असून विशेष दुरुस्ती/विस्तार व सुधारणा कामांतर्गत त्यात पलढग प्रकल्पाच्या कामाचा अ.क्र.४९ चा प्रथम प्राधान्याने समावेश आहे.

सदर कामे पूर्ण झाल्यानंतर १३७८ हे क्षेत्र पुर्नःस्थापित होणार आहे. या अनुषंगाने शासन निर्णय संदर्भ क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये विभागास देण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून सदर कामाकरीता विशेष दुरुस्ती अंतर्गत प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

पलढग मध्यम प्रकल्प मुख्य कालवा व वितरणप्रणालीचे दुरुस्ती व बांधकाम पुनःस्थापनेच्या विशेष दुरुस्ती कामास विस्तार व सुधारणा लेखाशिर्षांतर्गत कामाप्रित्यर्थ रु.३,८७,०१,०५९/-, ३% अनुषंगिक खर्च रु. ११,६१,०३२/-, १% Insurance रु.३,४९,३२३/-, १२% G.S.T. रु.४६,४४,१२७/- व ROYALTY रु.३५,५०,७१८/- अशा एकूण रु.४,८४,०६,२५९/- (रु.चार कोटी चौऱ्याऐंशी लक्ष, सहा हजार दोनशे एकोनसाठ फक्त) एवढ्या खर्चाच्या प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

१. शासन परिपत्रक क्र.प्रमा-२०१३/(७८५/१३)/सि.व्य.(कामे), ०१.०१.२०१५ मधील मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करणे अभिलेखे ठेवणे व कार्यवाही करणे महामंडळावर बंधनकारक आहे.तसेच जलसंपदा विभागाच्या शासन निर्णय दि.०१/०८/२०१९ मधील तरतुदीचे पालन करणे बंधनकारक आहे.
२. शासन पत्र दि.०४/०६/२०१६ अन्वये तपासणी सूचीतील मुद्दे आर्थिक निकष मा. राज्यपाल यांच्या निर्देशानुसारनिधी खर्च करणे, दायित्व निर्मिती मर्यादेत राहण्यासाठी कामाचे दोन वर्षांचे नियोजन करणे याची संपूर्ण जबाबदारी महामंडळाची राहिल.
३. तांत्रिक मान्यतेपूर्वी बांधकामाचे सविस्तर सर्वेक्षण व संकल्पनावर आधारित तरतूद करण्याची संपूर्ण जबाबदारी महामंडळाची राहिल.
४. अंदाजपत्रकात गृहीत धरलेले आराखडे / संकल्पने दरसूची बाह्यबाबी व वहन अंतरे तपासून अंदाजपत्रकास सक्षमस्तरावर तांत्रिक मान्यता प्रदान करावी.
५. कालव्यातील गाळ काढणे, कालवा भराव व गवत झाडे / झुडपे काढण्याची कामे जलसंपदा विभागाच्या यांत्रिकी संघटनेकडे उपलब्ध मशिनरीद्वारे करावीत.
६. प्रस्तावीत कामांमुळे होणाऱ्या खोदकाम/ तोडफोड याद्वारे उपलब्ध होणारे बांधकाम साहित्याचा पूर्ण वापर करुन बचत साधावी.
७. कामाचा खर्च उपलब्ध अनुदानातून प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेत व नियोजित वेळेत पूर्ण करण्यात यावा. सदरची कामे पूर्ण होईपर्यंत त्रैमासिक प्रगती अहवाल शासनास सादर करावा. काम पूर्ण झाल्यानंतर त्याबाबतचा पूर्णत्व अहवाल शासनास त्वरीत सादर करावा.
८. विषयांकित प्रशासकीय मान्यता अंदाजपत्रकातील तरतूदी, दर, वहनअंतर, संकल्पन व इतर तांत्रिक निकष याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी क्षेत्रिय मुख्य अभियंता व अधीक्षक अभियंता यांची राहिल.
९. सदर प्र.मा. अंदाजपत्रकातील कामांसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च करता येणार नाही. तसेच प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यतेची मंजूरी दिल्या नंतर पुन्हा सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देता येणार नाही . या संदर्भात प्रचलित शासन निर्णय, CWC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्तीय अधिकार मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धत याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यात यावी.
१०. पलढग प्रकल्पावरील दुरुस्तीची कामे पूर्ण झाल्यावर वंचीत राहिलेले १३७८ हे. क्षेत्राची पुर्नस्थापना होणार आहे.तरी सदर दुरुस्ती कामामुळे १३७८ हे.सिंचन क्षेत्र पुर्नस्थापित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी अधीक्षक अभियंता यांची राहिल
११. सदर दुरुस्ती काम पूर्ण झाल्यानंतर प्रकल्पाच्या लाभक्षेत्रांतर्गत ८पाणी वापर संस्था स्थापित करुन लाभक्षेत्र हस्तांतरीत करणेची संपूर्ण जबाबदारी अधीक्षक अभियंता यांची राहिल.
१२. लायनिंग प्रस्तावित असलेल्या ठिकाणी आवश्यक CNS ची जाडी प्रचलित पद्धतीने संकल्पित करुनच निश्चित करावी.
१३. विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळाकडील विशेष दुरुस्ती/विस्तार व सुधारणा अंतर्गत प्रगतीपथावरील कामांचे प्रलंबित दायित्व हे सद्यःस्थितीत अडीच पटीच्या मर्यादेतील वर्क प्लॅन पेक्षा

जास्त झालेले असून अतिरिक्त निधी उपलब्ध झाल्यानंतरच सदर काम हाती घेण्याची संपूर्ण जबाबदारी कार्यकारी संचालकांची राहिल.

१४. सदर अंदाजपत्रकात १२% वस्तु व सेवा कर गृहित धरण्यात आला आहे. तथापि, जलसंपदा विभाग सामाईक दरसूची सन २०१७-१८ मधील सर्वसाधारण टिप्पणी मुद्दा क्र. अ) १) नुसार प्रत्यक्ष वस्तु व सेवा कराची परिगणना करावी व त्यानुसार सक्षम स्तरावर तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घ्यावी .

प्रस्तावित कामासाठी होणारा खर्च ४७०१ मोठे व मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च, (११) विविध पाटबंधारे महामंडळांना भागभांडवली अंशदान (विस्तार व सुधारणा) ११ (०१) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळास भागभांडवली अंशदान (कार्यक्रम)(४७०१ जे १५८) ५४, गुंतवणुका या मुख्य लेखाशिर्षाखाली करावा व मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१६/२७/२०१६/लपा-०२, दि.२६/०५/२०१७ मध्ये विहित केल्यानुसार विशेष दुरुस्ती कामांच्या खर्चाबाबतीत रु. ५.०० कोटी किंमती पर्यंतच्या कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्याचे विभागास प्राप्त अधिकाराच्या अनुषंगाने आंतरवित्तीय सल्लागार व उप सचिव यांच्या सहमतीने निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

या कामास प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता सि.व्य.(कामे) कार्यासनाच्या नोंदवही मध्ये अ.क्र.२६ सन २०१९-२० मध्ये नोंदविण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०९१९१३३७५४५४२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. अ. कपोले)

शासनाचे उप सचिव

प्रत :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,
- ३) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ४) मा.सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ५) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ६) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ७) मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ८) प्रधान सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई ,

- ९) सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) सचिव (प्रकल्प समन्वय) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- १२) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
- १३) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर,
- १४) मुख्य अभियंता (विशेष प्रकल्प), जलसंपदा विभाग, अमरावती,
- १५) आंतरवित्त सल्लागार व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १६) अधीक्षक अभियंता, अकोला पाटबंधारे मंडळ, अकोला,
- १७) कार्यकारी अभियंता, बुलढाणा पाटबंधारे विभाग, बुलढाणा,
- १८) सि.व्य.(कामे) कार्यासन संग्रहार्थ.

शासन निर्णय क्रमांक: आरआरआर-२०१७/(प्र.क्र.३४८/२०१७)/ सि.व्य.(कामे),
दिनांक १९/०९/२०१९ चे सहपत्र

Paldhag Medium Project
Special repair to Paldhag Dam and Main Canal Km. 0 to 14.970 km including minor and sub-minor.

Sr.No.	Particulars	Amount (Rs.)
A	Repairs to spillway, Tail Channel, EDA , Toe Drain including clearing and cutting shrubs and trees on dam top.	28,90,800
B	MAIN CANAL KM 0 TO 14.970 km. including minor and sub-minor.	
1	LINING TO MAIN CANAL & MINORS	2,47,50,300
2	OUTLETS & REGULATORS TO MAIN CANAL & MINORS	29,69,600
3	CUT THROUGHT FLUM (CTF)	11,42,400
4	FALLS	22,87,200
5	EARTH WORKS TO MAIN CANAL & MINORS	49,09,800
	Total B	3 , 60 , 59 , 300
C	Work necessary to divert excess flood water from main canal to main stream of Nalaganga Project.	31,85,500
D	Formation of WUA as per MMISF Act 2005	4,65,500
E	Total of work portion including Royalty(Rs.35,50,718) and insurance (3,49,323)	4,26,01,100
F	Total of work portion excluding Royalty and Insurance	3,87,01,059
G	Add 3 % Contingencies charges	11,61,032
H	Add 12 % GST	46,44,127
I	Grand Total (E+G+H)	4,84,06,259

(अ. अ. कपोले)
शासनाचे उप सचिव